

Rechten van kinderen en hun ouders

BEHANDEL- EN
EXPERTISECENTRUM
JONGE KIND

INLEIDING

In de Jeugdwet en de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) zijn de rechten vastgelegd van kinderen die vrijwillig in behandeling zijn bij het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind. Ook de rechten van u als ouders staan hierin.

Omdat de kinderen in het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind allemaal jonger zijn dan 12 jaar worden in deze folder alleen de rechten genoemd voor die leeftijdscategorie. Rechten die aan de orde komen zijn: het recht op informatie, het geven van toestemming voor onderzoek en behandeling, het recht op inzage, het recht op privacy en het klachtrecht.

KINDEREN EN GEZAG

Minderjarige kinderen staan onder gezag, meestal van hun ouders. Vaak hebben beide ouders het gezag, ook wanneer zij gescheiden zijn. Soms is het gezag toegewezen aan één van de ouders of is een voogd¹ benoemd. Degene die het gezag heeft is de wettelijke vertegenwoordiger van het kind en beslist over de behandeling van het kind.

In deze folder wordt voor het gemak gesproken over 'ouders'. Als het gezag bij één ouder of bij een voogd ligt, dan verzoeken wij hen 'ouder' of 'voogd' in plaats van 'ouders' te lezen.

INFORMATIE EN TOESTEMMING

Om goede beslissingen te kunnen nemen over onderzoek en/of behandeling is het belangrijk dat ouders de juiste informatie krijgen. Zorgorganisaties zoals het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind zijn wettelijk verplicht om deze informatie te geven. Ook het kind moet op een duidelijke en begrijpelijke manier uitleg krijgen. In overleg met de ouders wordt besloten welke onderzoeken en/of behandeling worden ingezet. Na toestemming van de ouders kan er worden gestart².

De ouders kunnen hun toestemming voor onderzoek en/of behandeling altijd weer intrekken. Er wordt dan gekeken of er een andere behandeling mogelijk is. Als er geen andere mogelijkheid is, dan kan het betekenen dat het kind niet bij het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind behandeld kan worden.

¹ Er bestaat vaak verwarring over het onderscheid tussen een voogd en een gezinsvoogd. Een gezinsvoogd heeft geen gezag, in tegenstelling tot een voogd. Bij uitzondering mag een gezinsvoogd beslissen over onderzoek en behandeling. Dat is het geval als de kinderrechter de gezinsvoogd het gezag heeft gegeven om te beslissen over medische behandeling. De kinderrechter kan dit doen bij een ondertoezichtstelling met een machtiging uithuisplaatsing.

² In uitzonderlijke situatie is het denkbaar dat behandeling plaatsvindt zonder de toestemming van (één van) beide ouders. Bijvoorbeeld bij vervangende toestemming door de kinderrechter of wanneer onderzoek en/of behandeling noodzakelijk is in het belang van het kind.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind doet ook (wetenschappelijk) onderzoek, bijvoorbeeld om nieuwe behandelmethoden te ontwikkelen, bestaande methoden te verbeteren en naar cliënttevredenheid. Ouders kan worden gevraagd om deel te nemen aan zo'n onderzoek. Zij krijgen dan altijd eerst uitgebreide informatie over het onderzoek, voordat ze beslissen of zij en hun kind meedoen. Het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind stelt medewerking op prijs, maar ouders en kind zijn nooit verplicht om mee te doen. Als ouders en kind niet meedoen, dan heeft dat geen enkele invloed op de behandeling van het kind.

HET DOSSIER

Administratieve basisgegevens en informatie over onderzoek en behandeling worden opgeslagen in de dossiers van Accare en Jeugdhulp Friesland, de beide samenwerkingspartners binnen het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind. Als besloten wordt de behandeling voort te zetten bij één van de partners dan wordt het dossier bij de andere partner afgesloten.

Alleen de medewerkers die direct bij de behandeling van het kind zijn betrokken, hebben toegang tot het dossier en de gegevens in de computer. Dit zijn bijvoorbeeld de gedragswetenschapper, kinderarts of psychiater, de vervanger en

eventuele andere behandelaars zoals een ouderbegeleider of systeemtherapeut, maar ook een secretaresse. Al deze medewerkers hebben een geheimhoudingsplicht. Anderen hebben alleen toegang tot het dossier als de ouders daar toestemming voor geven.

Wanneer de behandeling wordt overgenomen door een andere afdeling binnen Accare of Jeugdhulp Friesland, dan gaat het dossier mee. Ouders kunnen hun bezwaren aangeven.

Als ouders het niet eens zijn met wat er over hun kind in het dossier staat, kunnen zij hun mening toevoegen aan het dossier. Als er een fout in het dossier staat, dan wordt het dossier gecorrigeerd. Het dossier wordt 15 jaar bewaard. Wanneer de ouders het dossier eerder willen laten vernietigen, dan kunnen zij hiervoor een verzoek indienen. De behandelaar mag dit onder bepaalde voorwaarden weigeren.

INZAGE IN HET DOSSIER

Ouders hebben recht op inzage in het dossier. Ook is het mogelijk om kopieën te krijgen van (onderdelen van) het dossier. Ouders hebben onderling geen inzage in elkaars gegevens zonder toestemming van de ander. Een behandelaar mag inzage weigeren als dit niet in het belang van het kind is.

PRIVACY

Het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind gaat zorgvuldig om met de gegevens

van ouders en kinderen. Het centrum geeft zonder toestemming geen informatie aan mensen die niet bij de behandeling zijn betrokken.

Een kind kan op verschillende manieren worden aangemeld door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts, door een verwijzer van de gemeente (bijvoorbeeld een Centrum voor Jeugd en Gezin of sociaal team), een verwijzer namens de Integrale Vroeghulp of door een verwijzer van een gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming. Het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind informeert de verwijzer over het onderzoek en de behandeling. Deze informatie wordt per post verstuurd of elektronisch

uitgewisseld via een beveiligde verbinding. Als ouders niet willen dat de verwijzer geïnformeerd wordt, dan kunnen zij dat aangeven bij de behandelaar. Het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind zal alleen informatie opvragen bij anderen als de ouders daarvoor toestemming geven.

Wanneer er meerdere zorgverleners betrokken zijn bij een gezin, dan is het goed om de verschillende vormen van hulp op elkaar af te stemmen. Accare en Jeugdhulp Friesland zijn allebei aangesloten bij de Verwijsindex Fryslân. Dit is een digitaal contactstelsel waar alleen zorgverleners toegang toe hebben. Een zorgverlener kan een signaal afgeven in de verwijsindex dat hij of zij is betrokken bij het gezin. Als een of meer andere zorgverleners ook een signaal afgeven dan krijgen zij elkaars contactgegevens. Er wordt geen inhoudelijke informatie over het kind uitgewisseld. Een signaal afgeven in de verwijsindex gebeurt met toestemming van de ouders.

Soms is het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind wettelijk verplicht om informatie te verstrekken, bijvoorbeeld:

- als er een ondertoezichtstelling (OTS) is. In dat geval is het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind verplicht om de gezinsvoogd informatie te geven die noodzakelijk is voor de uitvoering van de OTS.
- als een kind is aangemeld door een huisarts, jeugdarts of medisch specialist.

Het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind moet dan aan de gemeente melden dat het kind in zorg is.

- aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Twee keer per jaar moet het Behandel- en expertisecentrum basisinformatie toesturen aan het CBS, waarmee het CBS geanonimiseerde beleidsinformatie verstrekt aan de overheid.
- als er sprake is van calamiteiten. Dan is het Behandel- en expertisecentrum verplicht om een melding te doen aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ).
- aan de gemeente in verband met de declaratie van de zorg.

In uitzonderlijke gevallen kan het Behandel- en expertisecentrum zonder toestemming informatie verstrekken, bijvoorbeeld aan Veilig Thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling), de Raad voor de Kinderbescherming of in de Verwijsindex Fryslân. Dit gebeurt alleen in situaties waarin een kind gevaar loopt en met alle betrokkenen alles geprobeerd is om de situatie op een andere manier op te lossen.

Soms worden video-opnamen gemaakt tijdens het onderzoek en/of de behandeling. Hiervoor wordt altijd vooraf schriftelijk toestemming gevraagd aan de ouders.

BSN

Het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind is verplicht om het burger-

servicenummer (BSN) in de administratie op te nemen. Ook wordt het BSN gebruikt bij het uitwisselen van gegevens met de gemeente of andere hulpverleners. Deze wettelijke verplichting heeft als doel om fouten bij het uitwisselen van gegevens te voorkomen. Om er zeker van te zijn dat het kind en het BSN bij elkaar horen wordt aan de ouders gevraagd om bij het eerste bezoek een legitimatiebewijs van het kind mee te nemen. Dat kan met een eigen paspoort of ID-kaart. Ook een vreemdelingendocument is een geldig legitimatiebewijs.

KLACHTEN

In elke samenwerking kan er iets gebeuren waar mensen niet tevreden over zijn. Zo kan dat ook gebeuren tussen de ouders en de hulpverlener van het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind. Het beste is om klachten of vragen over de hulpverlening eerst met de hulpverlener zelf te bespreken. Als het op die manier niet lukt om het probleem op te lossen, kan een klacht worden voorgelegd aan de leidinggegevende van de hulpverlener, of aan de onafhankelijke klachtencommissie van Jeugdhulp Friesland. De klachtencommissie onderzoekt de klacht en doet daarover een uitspraak. De klachtencommissie kan ook bemiddelen om tot een oplossing te komen. De klachtenprocedure is vastgelegd in een klachtenreglement. Dit reglement is bij Jeugdhulp Friesland op te vragen.

VERTROUWENSPERSONEN

Ouders met vragen of klachten over de hulp van het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind kunnen ook ondersteuning krijgen van een onafhankelijk vertrouwenspersoon (niet in dienst bij Accare of Jeugdhulp Friesland). Contact opnemen met een vertrouwenspersoon kan via het het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ), telefonisch via 088 555 1000, per mail via info@akj.nl of met het contactformulier op www.akj.nl/contact. Het AKJ regelt zo nodig ook contact met de cliëntvertrouwenspersonen van Zorgbelang Fryslân.

CLIËNTPARTICIPATIE

Ouders kunnen meepraten over het beleid van Accare of Jeugdhulp Friesland in de cliëntenraad van Jeugdhulp Friesland of de adviesraad van Accare. Meer informatie over cliëntenparticipatie is te vinden op de websites www.accare.nl en www.jeugdhulpfriesland.nl.

WAAR?

Het Behandel- en expertisecentrum Jonge Kind heeft vier locaties in Friesland:

Parklaan 4, 9103 SP Dokkum

T. 088 1424900

De Lanen 98, 9204 WC Drachten

T. 0512 542600

J.H. Knoopstraat 4, 8933 GS Leeuwarden

T. 058 2122967

Molenkrite 234, 8608 WK Sneek

T. 0515 411605